YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu toinen jaosto)

19 päivänä lokakuuta 1995 *

Asiassa T-194/94,

John Carvel, kotipaikka Bryssel, ja

Guardian Newspapers Ltd, englantilainen yhtiö, kotipaikka Manchester (Yhdistynyt kuningaskunta),

edustajinaan asianajajat Onno W. Brouwer ja Frédéric P. Louis, Bryssel, avustajanaan Deirdre Curtin, Utrechtin yliopisto, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Marc Loesch, 11 rue Goethe,

kantajina,

joita tukevat

Tanskan kuningaskunta, asiamiehenään Peter Biering, ulkoasiainministeriön toimistopäällikkö, prosessiosoite Luxemburgissa Tanskan suurlähetystö, 4 boulevard Royal,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

Alankomaiden kuningaskunta, asiamiehinään ulkoasiainministeriön oikeudellinen neuvonantaja A. Bos ja oikeudellinen apulaisneuvonantaja J. W. de Zwaan, prosessiosoite Luxemburgissa Alankomaiden suurlähetystö, 5 rue C. M. Spoo,

ja

Euroopan parlamentti, asiamiehinään oikeudellinen neuvonantaja Gregorio Garzon Clariana ja oikeudellisten palvelujen virkamies François Vainker, prosessiosoite Luxemburgissa Euroopan parlamentin pääsihteeristö, Kirchberg,

väliintulijoina,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään oikeudelliset neuvonantajat Jill Aussant ja Giorgio Maganza, prosessiosoite Luxemburgissa c/o Bruno Eynard, Euroopan investointipankin lakiasiainosaston ylijohtaja, 100 boulevard Kondrad Adenauer,

vastaajana,

jossa vaaditaan niiden neuvoston päätösten kumoamista, jotka se on tehnyt soveltaen yleisön oikeudesta tutustua neuvoston asiakirjoihin 20 päivänä joulukuuta 1993 annettua neuvoston päätöstä 93/731/EY (EYVL L 340, s. 43),

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (laajennettu toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja B. Vesterdorf sekä tuomarit D. P. M. Barrington, A. Saggio, H. Kirschner ja A. Kalogeropoulos,

kirjaaja: H. Jung,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 5.7.1995 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn

on antanut seuraavan

tuomion

Yhteisön säännökset

1 Maastrichtissa 7.2.1992 allekirjoitetun, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen päätösasiakirjaan sisältyy julistus (N:o 17) oikeudesta saada tietoja, jossa todetaan seuraavaa: "Konferenssi katsoo, että päätöksentekomenettelyn avoimuus vahvistaa toimielinten kansanvaltaisuutta sekä yleisön luottamusta hallintoa kohtaan. Tämän

vuoksi konferenssi suosittelee, että komissio toimittaa neuvostolle viimeistään vuonna 1993 kertomuksen toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on parantaa yleisön mahdollisuuksia saada toimielinten hallussa olevia tietoja."

2 Eurooppa-neuvoston kokouksessa Birminghamissa 16.10.1992 valtion- ja hallitusten päämiehet antoivat kokouksen päätteeksi julistuksen nimeltä "Une communauté proche de ses citoyens" (Kansalaisiaan lähellä oleva yhteisö; EY:n tiedote 10/1992, s. 9), jossa korostettiin yhteisön avoimuuden lisäämisen välttämättömyyttä. Tämä pyrkimys toistettiin Eurooppa-neuvoston kokouksessa Edinburghissa 12.12.1992, ja komissiota kehotettiin uudelleen jatkamaan ponnistelujaan yhteisön toimielinten hallussa olevien tietojen saannin parantamiseksi (EY:n tiedote 12/1992, s. 7).

3 Komissio antoi 5.5.1993 tiedonannon 93/C 156/05 yleisön mahdollisuudesta saada toimielinten hallussa olevia tietoja (EYVL C 156, s. 5), joka sisältää tulokset siitä tutkimuksesta, joka tehtiin yleisön mahdollisuudesta saada tietoja eri jäsenvaltioissa, ja jossa komissio tekee sen päätelmän, että mahdollisuutta saada tietoja asiakirjoista voitaisiin parantaa yhteisön tasolla.

4 Komissio antoi 2.6.1993 tiedonannon 93/C 166/04 avoimuudesta yhteisössä (EYVL C 166, s. 4). Tässä tiedonannossa komissio kehitteli tietojensaantia koskevia perusperiaatteita.

5 Avoimuusperiaatteen toteuttamisen alkuvaiheessa neuvosto ja komissio hyväksyivät 6.12.1993 tietojensaantioikeutta neuvoston ja komission asiakirjoista koskevat käytännesäännöt (EYVL 1993 L 340, s. 41, jäljempänä käytännesäännöt), joiden tarkoituksena on vahvistaa ne periaatteet, jotka koskevat yleisön oikeutta saada tietoja komission ja neuvoston asiakirjoista.

6 Käytännesäännöissä todetaan muun muassa seuraavaa:

"Yleisöllä on oltava mahdollisuus saada mahdollisimman laajalti tietoja komission ja neuvoston hallussa olevista asiakirjoista. Asiakirjalla tarkoitetaan käytetystä tietovälineestä riippumatta kirjallisessa muodossa olevaa, neuvoston tai komission hallussa olevaa asiakirjaa."

7 Lisäksi käytännesäännöissä todetaan, että toimielinten on kieltäydyttävä sellaisten asiakirjojen luovuttamisesta, joiden paljastuminen voi vahingoittaa tiettyjä etuja, jollaisina mainitaan julkisen edun turvaaminen ja yksityisyyden suoja, ja että toimielimet voivat kieltäytyä asiakirjojen luovuttamisesta toimielimen päätöksentekomenettelyn luottamuksellisuuden turvaamiseksi. Säännöissä todetaan myös seuraavasti: "Komissio ja neuvosto toteuttavat kumpikin osaltaan näiden periaatteiden soveltamiseksi tarvittavat toimenpiteet 1 päivään tammikuuta 1994 mennessä."

8 Neuvosto teki samana päivänä eli 6.12.1993 neuvoston työjärjestyksen hyväksymisestä annetun neuvoston päätöksen 93/662/EY (EYVL L 304, s. 1, jäljempänä työjärjestys). Työjärjestyksen 4 artiklassa määrätään, että neuvoston istunnot eivät ole julkisia lukuun ottamatta 6 artiklassa tarkoitettuja tapauksia. Työjärjestyksen 5 artiklassa määrätään seuraavaa:

"1. Jollei neuvosto päätä toisin, neuvoston käsittelyjä koskee vaitiolovelvollisuus, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta 7 artiklan 5 kohdan ja muiden asiaan sovellettavien säännösten soveltamista — — .

2. Neuvosto voi antaa luvan esittää oikeudessa jäljennöksen tai otteen neuvoston pöytäkirjoista."

9 Työjärjestyksen 9 artiklassa määrätään muun muassa, että neuvoston istunnoista laadittu pöytäkirja sisältää yleensä jokaisen esityslistalla olevan asian osalta maininnan neuvoston käsiteltäväksi saatetuista asiakirjoista, tehdyt päätökset tai neuvoston tekemät päätelmät sekä neuvoston antamat lausumat ja ne lausumat, joiden merkitsemistä pöytäkirjaan neuvoston jäsen tai komissio on pyytänyt. Työjärjestyksen 22 artiklassa määrätään seuraavaa: "Neuvosto vahvistaa yksityiskohtaiset säännöt, joiden mukaan yleisö saa tutustua niihin neuvoston asiakirjoihin, joiden julkistamisesta ei ole vakavia tai haitallisia seurauksia."

10 Neuvosto teki 20.12.1993 yleisön oikeudesta tutustua neuvoston asiakirjoihin tehdyn neuvoston päätöksen 93/731/EY (EYVL L 340, s. 43, jäljempänä päätös 93/731), jonka tarkoituksena on panna täytäntöön käytännesääntöjen mukaiset periaatteet. Päätöksen 93/731 1 artiklassa todetaan seuraavaa: "Yleisöllä on oikeus tutustua neuvoston asiakirjoihin tässä päätöksessä määrätyin edellytyksin. — — Neuvoston asiakirjalla tarkoitetaan käytetystä tietovälineestä riippumatta kirjallisessa muodossa olevaa tekstiä, joka sisältää olemassa olevaa tietoa ja joka on neuvoston hallussa, jollei 2 artiklan 2 kohdasta muuta johdu."

11 Päätöksen 93/731 4 artiklan 1 kohdassa todetaan seuraavaa:

"Neuvoston asiakirjaa ei luovuteta, jos siinä olevien tietojen ilmaisemisesta voi aiheutua haittaa:

— julkisen edun turvaamiselle (yleinen turvallisuus, kansainväliset suhteet, vakaa rahan arvo, asian käsittely tuomioistuimessa, tarkastus tai tutkinta),

— yksityisyyden suojalle,

— liikesalaisuuksien turvaamiselle,

— yhteisön taloudellisten etujen turvaamiselle,

— asiakirjan luottamuksellisuudelle, joka perustuu tiedon antaneen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön pyyntöön tai tiedon antaneen jäsenvaltion lainsäädäntöön."

12 Päätöksen 4 artiklan 2 kohdassa todetaan seuraavaa: "Neuvoston asiakirjojen luovuttamisesta voidaan kieltäytyä myös neuvoston päätöksenteon luottamuksellisuuden turvaamiseksi."

13 Päätöksen 7 artiklassa todetaan seuraavaa:

"1. Pääsihteeristön asianomaiset yksiköt ilmoittavat pyynnön esittäjälle kirjallisesti kuukauden kuluessa sen esittämisestä joko siitä, että pyyntöön on suostuttu, tai siitä, että toimielimelle ehdotetaan pyynnöstä kieltäytymistä. Jälkimmäisessä tapauksessa ilmoitetaan myös päätöksen syistä ja siitä, että pyynnön esittäjällä on kuukausi aikaa pyytää asian käsittelemistä uudelleen kannan muuttamiseksi; jos uutta pyyntöä ei esitetä, pyynnön esittäjän katsotaan peruuttaneen alkuperäisen pyyntönsä.

2. Jos pyyntöön ei ole vastattu kuukauden kuluessa sen esittämisestä, on tätä pidettävä kieltäytymisenä, paitsi jos pyynnön esittäjä esittää edellä tarkoitetun pyynnön asian uudelleen käsittelemisestä seuraavan kuukauden kuluessa.

3. Päätös kieltäytyä asiakirjan luovuttamisesta, joka on tehtävä kuukauden kuluessa siitä, kun pyyntö asian uudelleen käsittelemisestä esitettiin, on perusteltava. Se on ensi tilassa annettava esittäjälle tiedoksi kirjallisena ja hänelle on annettava samalla tieto käytettävissä olevista Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 138 e ja 173 artiklan mukaisesta luonnollisen henkilön mahdollisuudesta saattaa asia oikeusasiamiehen käsiteltäväksi sekä yhteisöjen tuomioistuimen oikeudesta valvoa neuvoston toimenpiteiden lainmukaisuutta.

4. Jos vastausta ei ole annettu kuukauden kuluessa siitä, kun pyyntö asian uudelleen käsittelemisestä esitettiin, tätä pidetään kielteisenä päätöksenä."

Tosiseikat

14 Kantajana oleva John Carvel, joka toimi englantilaisen, company limited by shares -muodossa perustetun yhtiön Guardian Newspapers Ltd:n julkaiseman The Guardian -sanomalehden Euroopan yhteisöä koskevia asioita hoitavana toimittajana (European Affairs Editor), kirjoitti 2.2.1994 neuvoston pääsihteerille pyytäen häneltä oikeutta tutustua tiettyihin asiakirjoihin, joita olivat 12.10. ja 23.11.1993 pidettyjen sosiaaliministereiden neuvoston istuntojen (jäljempänä sosiaaliasiain neuvoston istunnot) ja 29.11. ja 30.11.1993 pidetyn oikeusministereiden neuvoston istunnon (jäljempänä oikeusasiain neuvoston istunto) Coreperin valmisteluasiakirjat, pöytäkirjat, osallistuja- ja äänestystiedot sekä istunnoissa tehdyt päätökset sekä 24.1. ja 25.1.1995 pidetyn maatalousministereiden neuvoston istunnon (jäljempänä maatalousasiain neuvoston istunto) pöytäkirjat.

15 Kantajat vastaanottivat 28.2.1994 neuvoston pääsihteeristöstä jäljennöksen 12.10. ja 23.11.1993 pidettyjä sosiaaliasiain neuvoston istuntoja koskevista Coreperin valmisteluasiakirjoista, pöytäkirjoista sekä osallistuja- ja äänestystiedoista. Niiden päätösten osalta, joita neuvosto teki näissä istunnoissa, kantajia pyydettiin tutustumaan niihin *Euroopan yhteisöjen virallisen lehden* numeroihin, joissa päätökset oli julkaistu.

16 Oikeusasiain neuvoston istuntoa, joka oli pidetty 29.11. ja 30.11.1993, koskevia pöytäkirjoja sekä osallistuja- ja äänestystietoja ei sitä vastoin luovutettu sillä perusteella, että kyseiset asiakirjat "liittyivät suoraan päätöksentekoon neuvostossa, minkä vuoksi työjärjestyksessä määrätyn mukaisesti asiakirjoja ei voitu luovuttaa". Neuvosto kieltäytyi myöskin luovuttamasta 29.11. ja 30.11.1993 pidettyä oikeusasiain neuvoston istuntoa koskevia Coreperin valmisteluasiakirjoja, jotka liittyivät neuvoston tulevaan työohjelmaan, koska näitä oli pidettävä "valmisteluasiakirjoina, jotka liittyivät (oikeus- ja sisäasiain) neuvoston päätökseen suositella oikeus- ja sisäasioita koskevan toimintaohjelman hyväksymistä 10.12. ja 11.12.1993 pidettävässä Eurooppa-neuvoston kokouksessa". Näiden asiakirjojen sijasta neuvosto lähetti ne lopulliset tekstit, jotka se oli hyväksynyt.

17 Kantajille ilmoitettiin 24.1. ja 25.1.1994 pidetyn neuvoston istunnon pöytäkirjojen osalta, että nämä asiakirjat eivät olleet vielä saatavilla.

18 Neuvosto ilmoitti edellä mainitussa kirjeessään, jonka kantajat vastaanottivat 28.2.1994, että niillä oli oikeus esittää kuukauden määräajassa uudelleen käsittelyä koskeva pyyntö siitä, että neuvosto oli kieltäytynyt toimittamasta niiden pyytämiä asiakirjoja.

19 Kantajat esittivät 14.3.1994 kyseisen pyynnön, jossa ne erityisesti pyysivät uudelleen 29.11. ja 30.11.1993 pidettyä oikeusasiain neuvoston istuntoa koskevia asiakirjoja ja jossa ne korostivat, että ne olivat jo saaneet neuvostolta samanlaisia asiakirjoja, jotka liittyivät 12.10. ja 23.11.1993 pidettyihin sosiaaliasiain neuvoston istuntoihin. Ne pyysivät myös uudelleen 24.1. ja 25.1.1994 pidetyn maatalousasiain neuvoston istunnon pöytäkirjoja.

20 Kantajat eivät saaneet vastausta päätöksen 93/731 7 artiklan 3 kohdassa määrätyssä kuukauden määräajassa.

21 Kantajat kirjoittivat 29.4.1994 neuvoston pääsihteerille saadakseen selvennystä kyseisen toimielimen niistä toimitavoista, jotka koskevat oikeutta saada tutustua pöytäkirjoihin ja päätöksentekoon liittyviin äänestystietoihin. Samassa kirjeessä kantajat esittivät päätöksen 93/731 7 artiklan 2 kohdan mukaisen uudelleen käsittelyä koskevan pyynnön, joka koski 24.1. ja 25.1.1994 pidetyn maatalousasiain neuvoston istunnon pöytäkirjoja.

22 Neuvosto vastasi kantajille 17.5.1994 päivätyssä kirjeessään seuraavasti:

"1. Neuvosto katsoo 29.11. ja 30.11.1993 pidetyn oikeus- ja sisäasiain neuvoston istuntoon ja sen valmisteluun liittyvien asiakirjojen osalta (2.2. päivätyn kirjeenne 6—11 kohta), että oikeutta tutustua näihin asiakirjoihin ei voida antaa, koska ne liittyvät välittömästi päätöksentekoon neuvostossa ja aikaisemmissa asian käsittelyn vaiheissa. Jos neuvosto antaisi tilaisuuden tutustua näihin asiakirjoihin, se laiminlöisi sen päätöksenteon luottamuksellisuuden turvaamisen. Kyseiset asiakirjat sisältävät luottamuksellisia tietoja neuvoston jäsenten kannanotoista asian käsittelyn aikana.

Suurin osa näihin asiakirjoihin sisältyvistä tiedoista on kuitenkin esitetty lehdistötiedotteessa ja muissa teille lähetetyissä asiakirjoissa. Esimerkiksi valmisteluasiakirjat (2.2. päivätyn kirjeenne 6 ja 7 kohta) kuvaavat väliaikaista ja muutoksille altista asiantilaa, ja työohjelmaa koskevat lopulliset tekstit on lähetetty teille. Samoin 29.11. ja 30.11.1993 pidetyssä oikeus- ja sisäasiain neuvoston istunnossa tehdyt tärkeimmät päätökset ja tiedot istuntoon osallistuneista ministereistä ja komission jäsenistä (2.2. päivätyn kirjeenne 10 ja 11 kohta) on esitetty lehdistötiedotteessa.

2. Samat luottamuksellisuutta koskevat näkökohdat koskevat myös 12.10. ja 23.11.1993 pidettyjä sosiaaliasiain neuvoston istuntojen valmisteluasiakirjoja, pöytäkirjoja ja äänestystietoja (2.2. päivätyn kirjeenne 1, 2 ja 3 kohta), joita ei itse

asiassa olisi saanut lähettää teille. Koska kuitenkin se menettely, jota noudatetaan annettaessa yleisölle mahdollisuus tutustua neuvoston asiakirjoihin, on uusi ja koska se on ollut käytössä vain vähän aikaa, nämä tiedot on lähetetty teille hallinnollisen virheen vuoksi.

3. Samoista syistä yleisölle ei voida myöskään antaa oikeutta tutustua 24.1.1994 pidetyn maatalousasiain neuvoston istunnon pöytäkirjoihin (2.2. päivätyn kirjeenne 13 kohta)."

Asian käsittelyn vaiheet ja asianosaisten vaatimukset

23 Edellä esitettyjen vaiheiden jälkeen kantajat nostivat 19.5.1994 nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

24 Laajennetun toisen jaoston puheenjohtajan 14.12.1994 antamalla määräyksellä Tanskan ja Alankomaiden hallituksille sekä Euroopan parlamentille annettiin oikeus toimia väliintulijana kantajien vaatimusten tueksi.

25 Kirjallinen menettely päätettiin 19.4.1995. Esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätti aloittaa suullisen käsittelyn suorittamatta edeltäviä asian selvittämistoimia. Se pyysi kuitenkin neuvostoa vastaamaan yhteen kysymykseen ja tarvittaessa esittämään tiettyjä asiakirjoja. Neuvosto suostui tähän pyyntöön.

26 Suullinen käsittely pidettiin 5.7.1995. Käsittelyssä kuultiin asianosaisten suulliset lausumat ja niiden vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin.

27 Kantajat vaativat, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa neuvoston päätöksen, jolla se kieltäytyi antamasta kantajille oikeutta tutustua 29.11. ja 30.11.1993 pidettyä oikeusasiain neuvoston istuntoa koskeviin valmisteluasiakirjoihin, pöytäkirjoihin ja osallistujaluetteloihin ja äänestystietoihin;

— kumoaa neuvoston 17.5.1994 tekemän päätöksen, jolla se kieltäytyi antamasta kantajille oikeutta tutustua 24.1. ja 25.1.1995 pidetyn neuvoston istunnon pöytäkirjoihin;

— kumoaa neuvoston 17.5.1994 tekemän päätöksen, jolla se kieltäytyi antamasta kantajille vapaata oikeutta tutustua 12.10. ja 23.11.1993 pidettyjä sosiaaliasiain neuvoston istuntoja koskeviin valmisteluasiakirjoihin, pöytäkirjoihin ja äänestystietoihin;

— velvoittaa neuvoston korvaamaan kantajien oikeudenkäyntikulut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan mukaisesti.

Kantajat ovat myös vaatineet, että neuvosto esittäisi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kaikki äänitteet tai pikakirjoitustekstit kaikista neuvoston ja sen apuelimien istunnoista, joissa kantajien pyyntöjä on käsitelty, ja lisäksi neuvoston

oikeudellisen yksikön kertomuksen Coreperille ja neuvostolle (asiakirja 6853/94 JUR 110, 5.5.1994, jäljempänä oikeudellisen yksikön 5.5.1994 päivätty kertomus).

28 Neuvosto vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kanteen perusteettomana;

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

29 Tanskan hallitus vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa neuvoston tekemät päätökset;

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Se on myös vaatinut, että neuvosto esittäisi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa oikeudellisen yksikön 5.5.1994 päivätyn kertomuksen.

30 Alankomaiden hallitus vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hyväksyy kantajien vaatimukset.

31 Euroopan parlamentti vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hyväksyy kantajien vaatimukset ja kumoaa neuvoston tekemät hylkäyspäätökset.

Tutkittavaksi ottaminen

32 Kantajat ovat riitauttaneet päätöksen, joka niiden mukaan sisältyy 17.5.1994 päivättyyn kirjeeseen ja jossa neuvosto niiden mukaan kieltäytyi muun muassa antamasta kantajille tilaisuutta tutustua 12.10. ja 23.11.1993 pidettyjä sosiaaliasiain neuvoston istuntoja koskeviin valmisteluasiakirjoihin, pöytäkirjoihin ja äänestystietoihin.

33 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa, että kantajat olivat kuitenkin vastaanottaneet 28.2.1994 neuvoston pääsihteeristöstä jäljennöksen sosiaaliasiain neuvoston istuntoja koskevista valmisteluasiakirjoista, pöytäkirjoista sekä osallistuja- ja äänestystiedoista.

34 Tämän vuoksi neuvosto ilmoitti 17.5.1994 päivätyssä kirjeessään, että sosiaaliasiain neuvoston istuntoja koskevat asiakirjat oli lähetetty hallinnollisen virheen vuoksi. Tämän toteamuksen tarkoituksena oli kuitenkin ainoastaan ilmaista ne syyt, miksi

neuvosto oli lähettänyt kyseiset asiakirjat, eikä siinä pyydetty palauttamaan asiakirjoja.

35 Tämän perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että 17.5.1994 päivättyyn kirjeeseen ei sisälly päätöstä, jossa neuvosto olisi kieltäytynyt antamasta kantajille tilaisuutta tutustua kyseisiin asiakirjoihin. Kantajien vaatimusta, jonka mukaan 17.5.1994 tehty päätös olisi kumottava, ei voida ottaa tutkittavaksi siltä osin, kuin siinä viitataan sosiaaliasiain neuvoston istuntoja koskeviin asiakirjoihin, koska neuvosto ei ollut tehnyt päätöstä siitä, että kantajilla ei olisi oikeutta tutustua näihin asiakirjoihin.

Pääasia

36 Kantajat ovat esittäneet kanteensa tueksi seuraavat viisi kanneperustetta: neuvosto on loukannut sitä yhteisön oikeuden perusperiaatetta, joka koskee oikeutta tutustua Euroopan unionin toimielinten asiakirjoihin; neuvosto on loukannut luottamuksensuojan periaatetta; neuvosto on rikkonut päätöksen 93/731 4 artiklan 2 kohtaa, koska se on tehnyt riidanalaisissa päätöksissään periaatepäätöksen olla antamatta oikeutta tutustua tietynlaisiin asiakirjoihin; neuvosto on rikkonut päätöksen 93/731 7 artiklan 3 kohtaa ja EY:n perustamissopimuksen 190 artiklaa, koska se ei ole perustellut riidanalaisia päätöksiä näissä säännöissä edellytetyllä tavalla; neuvosto on käyttänyt väärin harkintavaltaansa.

37 Ennen kuin kantajien esittämät kanneperusteet tutkitaan, on kuitenkin määriteltävä niiden päätösten tarkka tekopäivä, joiden lainmukaisuuden kantajat ovat riitauttaneet. Kantajat vaativat yhtäältä sen päätöksen kumoamista, jolla neuvosto kieltäytyi antamasta kantajille oikeutta tutustua 29.11. ja 30.11.1993 pidettyä oikeusasiain neuvoston istuntoa koskeviin valmisteluasiakirjoihin, pöytäkirjoihin sekä osallistuja- ja äänestystietoihin, ja toisaalta sen 17.5.1994 päivätyn päätöksen kumoamista, jolla neuvosto kieltäytyi antamasta kantajille oikeutta tutustua 24.1. ja 25.1. 1994 pidetyn maatalousasiain neuvoston istunnon pöytäkirjoihin. Kantajat eivät kuitenkaan ole täsmentäneet sen päätöksen tekopäivää, jolla neuvosto kieltäytyi antamasta niille oikeutta tutustua oikeusasiain neuvoston istuntoa koskeviin asiakirjoihin.

38 Sen päivämäärän osalta, jolloin neuvosto kieltäytyi antamasta kantajille oikeutta tutustua maatalousasiain neuvoston istunnon pöytäkirjoihin, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa, että kantajat pyysivät 2.2.1994 näiden asiakirjojen toimittamista, minkä johdosta niille ilmoitettiin, että asiakirjoja ei vielä ollut saatavilla (ks. edellä 17 kohta). Kantajat toistivat pyyntönsä 14.3.1994. Ne eivät saaneet vastausta kuukauden määräajan kuluessa. Kantajat esittivät 29.4.1994 uudelleen käsittelyä koskevan pyynnön, joka koski näitä samoja asiakirjoja. Neuvosto lähetti 17.5.1994 päätöksen 93/731 7 artiklan 3 kohdassa määrätyn kuukauden määräajan kuluessa kantajille kirjeen, jossa esitettiin ne syyt, joiden vuoksi se oli päättänyt kieltäytyä antamasta kantajille oikeutta tutustua maatalousasiain neuvoston istuntoa koskeviin asiakirjoihin.

39 Tämän vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että 17.5.1994 päivättyä kirjettä on pidettävä päätöksenä, jolla kieltäydytään antamasta kantajille tilaisuutta tutustua maatalousasiain neuvoston istunnon pöytäkirjoihin.

40 Sen päätöksen tekopäivän osalta, jolla neuvosto kieltäytyi antamasta kantajille tilaisuutta tutustua oikeusasiain neuvoston istuntoa koskeviin valmisteluasiakirjoihin, pöytäkirjoihin sekä osallistuja- ja äänestystietoihin, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa, että päätöksen 93/731 7 artiklan 3 kohdan mukaan päätös hylätä uudelleen käsittelyä koskeva pyyntö on tehtävä kuukauden kuluessa tämän pyynnön esittämisestä ja että 7 artiklan 4 kohdan mukaan kielteisenä päätöksenä on pidettävä sitä, että vastausta ei ole annettu kuukauden kuluessa kyseisen pyynnön esittämisestä.

41 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että kantajat olivat esittäneet uudelleen käsittelyä koskevan pyynnön 14.3.1994 ja että neuvosto vastasi siihen vasta 17.5.1994. Neuvosto ei siten vastannut uudelleen käsittelyä koskevaan pyyntöön päätöksen 93/731 7 artiklan 3 kohdassa määrätyssä ajassa, ja siten sitä, että neuvosto ei ole antanut oikeutta tutustua kyseisiin asiakirjoihin, on pidettävä pyyntöjen hiljaisena hylkäyspäätöksenä, joka on tehty kuukauden kuluttua 14.3.1994 tehdystä pyynnöstä.

42 Täsmennettyään näiden neuvoston tekemien hylkäyspäätösten päivämäärän ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että ensimmäiseksi on soveliasta tutkia kolmas kantajien esittämä peruste.

Asianosaisten väitteet

43 Kantajat väittävät, että neuvosto on tehnyt periaatepäätöksen siitä, että se ei anna yleisölle oikeutta tutustua niihin asiakirjoihin, jotka koskevat päätöksentekoa neuvostossa, ja kantajien mukaan tällainen kieltäytyminen on vastoin päätöksen 93/731 4 artiklan 2 kohtaa, jonka mukaan asiakirjan luovuttamisesta "voidaan" kieltäytyä neuvoston päätöksenteon luottamuksellisuuden turvaamiseksi. Kantajien mukaan tästä säännöksestä seuraa, että neuvoston on kulloisessakin asiassa punnittava huolellisesti keskenään kyseessä olevia intressejä, ennen kuin se tekee päätöksen oikeudesta tutustua tiettyyn asiakirjaan. Kantajat esittävät, että sitä päätelmää, että kysymys on periaatepäätöksestä, tukee myös se Tanskan ja Alankomaiden hallitusten 16.5. ja 17.5.1994 pidetyssä neuvoston istunnossa esittämä lausuma, joka kantajien mukaan vahvistaa sitä, että neuvosto ei ollut millään tavalla punninnut eri intressejä, ennen kuin se hylkäsi päätöksellään niiden esittämän uudelleen käsittelyä koskevan pyynnön.

44 Viitaten neuvoston ja komission hyväksymiin käytännesääntöihin kantajat väittävät, että näiden perusteella päätöksenteon luottamuksellisuus on ainoastaan yksi niistä intresseistä, jotka on otettava huomioon silloin, kun sovelletaan sitä yleistä periaatetta, joka koskee oikeutta tutustua toimielinten asiakirjoihin. Ne korostavat, että päätöksen 93/731 4 artiklan 2 kohtaa on tulkittava juuri näiden seikkojen perusteella ja että 4 artiklan 2 kohdan vastaisena on pidettävä sitä neuvoston periaatepäätöstä, jonka mukaan se ei anna oikeutta tutustua tiettyihin asiakirjoihin sen vuoksi, että asiakirjat koskevat neuvoston päätöksentekoa, jonka — kuten neuvosto on todennut 17.5.1994 päivätyssä kirjeessään — luottamuksellisuus on turvattava.

45 Vastaväitteenä sille neuvoston väitteelle, jonka mukaan oikeus tutustua sen pöytäkirjoihin vaikeuttaisi yhteisön päätöksentekomenettelyä, kantajat esittävät, että ne eivät väitä päätöksellä 93/731 annettavan ehdotonta oikeutta tutustua neuvoston

asiakirjoihin. Lisäksi ne toteavat, että neuvoston väitteet eivät ole vakuuttavia, koska neuvoston pöytäkirjoissa esitetään ainoastaan selonteko neuvoston tekemistä päätelmistä ja ne valtuuskuntien viralliset lausumat, jotka kyseiset valtuuskunnat haluavat merkittävän pöytäkirjaan. Siksi on hyvin epätodennäköistä, että oikeus tutustua neuvoston pöytäkirjoihin johtaisi siihen, että kansalliset näkökannat julkistettaisiin.

46 Neuvosto väittää, että kantajat eivät ole esittäneet mitään näyttöä sen väitteen tueksi, että neuvosto ei olisi vertaillut kysymyksessä olevia intressejä, ja neuvoston mukaan kantajien velvollisuutena on näyttää toteen väitteensä, koska niillä on asiassa todistustaakka.

47 Päätöksen 93/731 osalta neuvosto väittää, että tätä päätöstä on tulkittava neuvoston työjärjestyksen mukaisesti. Neuvosto korostaa, että työjärjestykseen perustuva päätös 93/731 ei ole millään tavalla ensisijainen työjärjestyksen säännöksiin nähden ja että päätöstä on tulkittava yhdessä työjärjestyksen kanssa. Työjärjestyksen 5 artiklan 1 kohdan mukaan asian käsittelyä neuvostossa suojellaan periaatteessa kaikelta tietojen luovuttamiselta, vaikka neuvosto voikin päättää toisin.

48 Neuvosto torjuu ne kantajien väitteet, joiden mukaan neuvosto olisi päätöksen 93/731 4 artiklan 2 kohdan perusteella katsonut olevansa toimivaltainen tekemään kieltäytymistä koskevan periaatepäätöksen, ja se toteaa, että se voi vapaasti soveltaa työjärjestyksen poikkeussäännöstä ja antaa tietoja asiakirjoista, jotka koskevat asian käsittelyä neuvostossa. Sitä, että se ei ole soveltanut poikkeussäännöstä tässä tapauksessa, ei voida käyttää perusteena sille olettamalle, ettei se enää soveltaisi poikkeussäännöstä tulevaisuudessa.

49 Tietojensaantia koskevien pyyntöjen hylkäämisestä kyseisessä tapauksessa neuvosto esittää, että se on arvioinut oikein kysymyksessä olevat intressit. Se torjuu kantajien väitteen siitä, että neuvosto on rikkonut päätöksen 93/731 4 artiklan

2 kohtaa, koska se on perustellut päätöstään olla antamatta oikeutta tutustua tiettyyn asiakirjaan sillä, että tämä asiakirja kuuluu sellaisiin asiakirjoihin, jotka koskevat luottamuksellisena pidettävää asian käsittelyä neuvostossa.

50 Neuvosto täsmentää myös sen menettelyn vaiheita, jossa kyseinen hylkäämispäätös on tehty. Se esittää, että 25.3.1994 päivätty johdantomuistio, joka sisälsi ehdotuksen kantajien pyynnön hylkääväksi päätökseksi, käsiteltiin muun muassa Coreperissa 30.3.1994, mutta tätä kysymystä ei viety neuvoston päätettäväksi. Lisäksi neuvosto selittää, että Coreperin myöhemmässä kokouksessa, joka pidettiin 13.4.1994, tämä kysymys sisällytettiin 18.4. ja 19.4.1994 pidetyn neuvoston istunnon esityslistaan, mutta että neuvostossa yksi valtuuskunta pyysi tämän asian poistamista päiväjärjestyksestä. Neuvoston mukaan tämän pyynnön seurauksena se ei kyennyt noudattamaan päätöksessä 93/731 määrättyä kuukauden määräaikaa. Coreper vahvisti 22.4.1994 aikaisemman päätöksensä siitä ehdotuksesta, jonka mukaan neuvoston olisi hylättävä kantajien pyyntö. Asia kirjattiin uudelleen 16.5. ja 17.5.1994 pidettävän neuvoston istunnon esityslistan A-kohtaan. Tämän jälkeen neuvosto teki 16.5.1994 päätöksen, jolla se hylkäsi kantajien pyynnön. Tanskan kuningaskunnan pyynnöstä äänestyksen tulokset julkaistiin.

51 Neuvosto korostaa, että ehdotusta vastaukseksi kantajien pyyntöön oli käsitelty työryhmässä, joka valmistelee Coreper I:n käsittelemät asiat, ennen kuin ne esitetään sille, vaikka neuvosto voikin tehdä tietyt päätökset ilman edeltävää valmistelua työryhmässä. Lisäksi neuvosto huomauttaa, että esityslistan A-kohdan mukaisesti tehtyjä neuvoston päätöksiä ei ole pidettävä sellaisina päätöksinä, joita ei olisi tutkittu samalla tavalla perinpohjaisesti kuin muita neuvoston päätöksiä. Se lisää, että asian uudelleen käsittelyä koskevat pyynnöt käsitellään vastedes aina niin sanotussa informaatiotyöryhmässä.

52 Täsmentääkseen niitä syitä, joihin sen työskentelyn luottamuksellisuutta koskeva periaate perustuu, neuvosto korostaa, että sen työskentelylle on ominaista neuvottelujen käyminen ja sovitteluratkaisujen teko ja että työskentelyn kuluessa neuvos-

ton jäsenet ilmaisevat vapaasti huolenaiheensa ja kansalliset näkökannat. Neuvoston mukaan on olennaisen tärkeää, että nämä näkökannat pysyvät luottamuksellisina erityisesti silloin, kun jäsenten on luovuttava niistä sopimukseen pääsemiseksi joskus jopa siinä määrin, että he poikkeavat niistä ohjeista, joita heille on annettu kansallisella tasolla tietyn asian osalta. Tällainen työskentelytapa, jolle on ominaista neuvottelujen käyminen ja sovintoratkaisujen tekeminen, on elintärkeä yhteisön säädösten antamiseksi, ja se vaarantuisi, jos valtuuskuntien olisi koko ajan otettava huomioon, että neuvoston pöytäkirjaan merkityt niiden esittämät kannanotot voisivat koska tahansa tulla julkisiksi siten, että yleisöllä olisi oikeus tutustua näihin asiakirjoihin siitä huolimatta, onko neuvosto antanut luvan tietojen saantiin.

53 Neuvosto toteaa, että niiden 29.11. ja 30.11.1993 pidettyä oikeusasiain neuvoston istuntoa koskevien asiakirjojen osalta, joissa täsmennetään tiettyjen neuvoston jäsenten näkökantoja ja jotka sisältävät yhden neuvoston jäsenen lausuman ja tietoja muiden jäsenten näkökannoista, ja sen 24.1.1994 pidetyn maatalousasiain neuvoston istunnon pöytäkirjan osalta, jossa esitetään useimpien neuvoston jäsenten täsmälliset näkökannat, neuvosto ei ole katsonut soveliaaksi työjärjestyksen sen määräyksen soveltamista, jonka mukaan se voi poiketa työskentelynsä luottamuksellisuutta koskevasta periaatteesta luovuttamalla tietoja asiakirjoista.

54 Neuvosto korostaa, että Tanskan ja Alankomaiden hallitusten 16.5. ja 17.5.1994 pidetyssä neuvoston istunnossa esittämä lausuma, jonka mukaan kysymyksessä olevia intressejä ei ole vertailtu, ei osoita todeksi tätä seikkaa vaan tuo ainoastaan esille vähemmistön kannan neuvostossa.

55 Tanskan hallitus toteaa, että käsiteltävänä olevassa asiassa neuvoston kieltäytyminen perustuu siihen, että pyydetyt asiakirjat koskivat suoraan asian käsittelyä neuvostossa, minkä vuoksi niitä pidettiin luottamuksellisina. Tanskan hallituksen mukaan neuvosto ei ryhtynyt konkreettisesti arvioimaan kysymyksessä olevia intressejä, vaikka kantajat luottivat perustellusti siihen, että intressejä arvioitaisiin tällä tavalla.

56 Väitteidensä tueksi Tanskan hallitus viittaa 16.5. ja 17.5 pidetyssä neuvoston istunnossa antamaansa lausumaan, jonka mukaan "asiassa ei ole suoritettu vertailua siten, että yhtäältä tietoja pyytävien kansalaisten intressejä ja toisaalta intressiä säilyttää neuvoston päätöksenteon luottamuksellisuus olisi punnittu keskenään, vaikka tällaista vertailua vaaditaan Tanskan ja Alankomaiden hallituksen mukaan siinä tapauksessa, että neuvosto perustelee hylkäyspäätöstään näillä erityisillä perusteilla". Tanskan hallitus korostaa, että se äänesti — samoin kuin Alankomaiden hallitus — kantajien esittämän pyynnön hylkäämistä vastaan.

57 Tanskan hallitus korostaa, että päätöksen 93/731 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti neuvoston harkinnassa on, tekeekö se päätöksen siitä, että se ei myönnä oikeutta tutustua tiettyihin asiakirjoihin. Tanskan hallituksen mukaan tämä tarkoittaa sitä, että neuvoston on harkittava jokaisen pyynnön osalta konkreettisesti kysymyksessä olevat intressit jokaisen asiakirjan osalta erikseen, eli neuvoston on valittava niin sanottu subjektiivinen lähestymistapa.

58 Alankomaiden hallitus korostaa, että neuvostolla on kyseisen päätöksen 4 artiklan 2 kohdan perusteella harkintavaltaa, jota käyttäen se voi hylätä pyynnön saada tutustua tiettyihin asiakirjoihin. Käyttäessään harkintavaltaansa neuvoston on vertailtava keskenään yhtäältä kansalaisen intressiä saada tutustua neuvoston asiakirjoihin ja toisaalta neuvoston intressiä turvata sen päätöksenteon luottamuksellisuus.

59 Alankomaiden hallituksen mukaan neuvosto ei kuitenkaan ole tässä tapauksessa vertaillut kysymyksessä olevia intressejä, vaikka sen olisi pitänyt tehdä näin. Tämän osalta se viittaa niihin neuvoston keskusteluihin, joissa käsiteltiin kantajien esittämää pyyntöä, ja neuvoston 17.5.1994 päivätyn kirjeen sanamuotoon.

60 Erityisesti neuvostossa käytyjen keskusteluiden osalta Alankomaiden hallitus viittaa 16.5. ja 17.5.1994 pidetyssä neuvoston istunnossa Tanskan hallituksen kanssa esittämäänsä lausumaan (ks. edellä 56 kohta).

61 Euroopan parlamentti esittää, että 17.5.1994 päivätyssä kirjeessä ei ole mitään mainintaa siitä, että neuvosto olisi vertaillut keskenään yhtäältä asiakirjoista tietoja pyytävien kansalaisten intressejä ja toisaalta neuvoston intressiä turvata päätöksentekonsa luottamuksellisuus. Parlamentin mukaan tällaista päätelmää vahvistaa se, että Tanskan ja Alankomaiden hallitukset olivat esittäneet edellä mainitun lausuman 16.5. ja 17.5.1994 pidetyssä neuvoston istunnossa.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

62 Ensimmäiseksi on todettava päätöksen 93/731 4 artiklan 2 kohdan tulkinnan osalta, että kyseinen päätös on viimeinen kolmesta toimenpiteestä, jotka hyväksyttiin joulukuussa 1993 ja jotka koskevat avoimuusperiaatteen toteuttamista (ks. edellä 5—13 kohta). Näistä toimenpiteistä tämä päätös on ainoa lainsäädäntötoimi, joka liittyy yleisön oikeuteen tutustua asiakirjoihin. Tämän vuoksi päätös 93/731 on ainoa toimenpide, joka koskee kansalaisen oikeutta tutustua asiakirjoihin, kun taas neuvoston työjärjestys koskee neuvoston sisäisiä toimintatapoja.

63 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa, että päätöksen 93/731 1 artiklan mukaan yleisöllä on oikeus tutustua neuvoston asiakirjoihin kyseisessä päätöksessä määrätyin edellytyksin ja että päätöksen 4 artiklassa määrätään poikkeuksista tähän periaatteeseen. Päätöksen 4 artiklan 1 kohdan mukaan neuvoston asiakirjaa ei luovuteta, jos siinä olevien tietojen ilmaisemisesta voi aiheutua haittaa tietyille intresseille (ks. edellä 11 kohta). Päätöksen 4 artiklan 2 kohdan mukaan neuvoston asiakirjan luovuttamisesta "voidaan" kieltäytyä myös neuvoston päätöksenteon luottamuksellisuuden turvaamiseksi.

64 Tästä seuraa, että kyseisen päätöksen 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti neuvosto ei saa luovuttaa asiakirjaa, jos tietyt edellytykset täyttyvät. Neuvostolla on sitä vastoin 4 artiklan 2 kohdan perusteella harkintavaltaa, jonka mukaisesti se voi tarvittaessa

hylätä pyynnön saada tutustua sellaisiin asiakirjoihin, jotka koskevat päätöksentekoa neuvostossa.

65 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että päätöksen 93/731 4 artiklan sanamuodosta ja päätöksen tarkoituksesta, jonka mukaan yleisöllä on oltava laaja oikeus tutustua neuvoston asiakirjoihin, seuraa, että kun neuvosto käyttää päätöksen 4 artiklan 2 kohdan mukaista harkintavaltaansa, sen on todellisuudessa vertailtava keskenään yhtäältä kansalaisen intressiä saada tutustua neuvoston asiakirjoihin ja toisaalta mahdollista neuvoston intressiä varmistaa päätöksentekonsa luottamuksellisuus.

66 Lisäksi on todettava, että päätöksen 4 artiklan 2 kohdan tällainen tulkinta on yhdenmukainen niiden käytännesääntöjen (ks. edellä 6 ja 7 kohta) kanssa, jotka kyseisellä päätöksellä on tarkoitus toteuttaa.

67 Näistä syistä neuvoston on vertailtava keskenään edellä määriteltyjä intressejä aina, kun oikeutta tutustua asiakirjoihin on pyydetty, ja tehtävä tätä koskeva päätös siinä menettelyssä, jota tällaisessa asiassa on sovellettava.

68 Neuvostolla on lisäksi työjärjestyksensä perusteella harkintavaltaa, jota sen on tarvittaessa käytettävä tehdessään päätöksiä päätöksen 93/731 4 artiklan 2 kohdan nojalla. Se ei voi riistää kansalaisilta heidän tähän säännökseen perustuvia oikeuksiaan siten, että se ei käytä sitä harkintavaltaansa, joka sillä on työjärjestyksensä 5 artiklan 1 kohdan perusteella.

69 Kun päätöksen 93/731 4 artiklan 2 kohdan sisältöä on näin täsmennetty, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on tutkittava, onko neuvosto käyttänyt kyseisessä tapauksessa harkintavaltaansa tämän säännöksen mukaisesti.

70 Kantajat, Tanskan hallitus, Alankomaiden hallitus ja Euroopan parlamentti väittävät, että neuvosto on hylännyt kantajien esittämät pyynnöt suoraan siten, että se ei ole vertaillut keskenään kysymyksessä olevia intressejä, ennen kuin se on tehnyt sen päätelmän, että oikeutta tutustua asiakirjoihin ei ole myönnettävä. Tämän väitteensä tueksi ne vetoavat näyttönä yhtäältä neuvoston 28.2. ja 17.5.1994 päivättyyn kirjeeseen (ks. edellä 15—18 kohta ja 22 kohta) ja toisaalta Tanskan ja Alankomaiden hallituksen 16.5. ja 17.5.1994 pidetyssä neuvoston istunnossa esittämään lausumaan (ks. edellä 56 kohta).

71 Sen kirjeen osalta, joka on päivätty 28.2.1994, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että kirjeen viidennessä kohdassa neuvosto ei ole antanut oikeutta tutustua 29.11. ja 30.11.1993 pidetyn oikeusasiain neuvoston istuntoa koskeviin asiakirjoihin sillä perusteella, että kyseiset asiakirjat "koskevat suoraan päätöksentekoa neuvostossa, eikä niitä voida siksi neuvoston työjärjestyksen mukaan luovuttaa".

72 Sen kirjeen osalta, joka on päivätty 17.5.1994, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korostaa, että neuvosto on vahvistanut päätöksensä olla antamatta kantajille oikeutta tutustua pyytämiinsä asiakirjoihin esittäen perusteluna sen, että asiakirjat "liittyvät välittömästi päätöksentekoon neuvostossa ja aikaisemmissa asian käsittelyn vaiheissa. Jos neuvosto antaisi tilaisuuden tutustua näihin asiakirjoihin, se ei turvaisi päätöksentekonsa luottamuksellisuutta. Kyseiset asiakirjat sisältävät luottamuksellisia tietoja neuvoston jäsenten kannanotoista asian käsittelyn aikana" (ks. edellä 22 kohdassa esitetty 17.5.1994 päivätyn kirjeen teksti kokonaisuudessaan).

73 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo näistä kahdesta kirjeestä käyvän ilmi, että vastatessaan kantajien pyyntöihin neuvosto ei ole noudattanut päätöksen 93/731 4 artiklan 2 kohden mukaista velvollisuuttaan, jonka mukaan sen on vertailtava keskenään kysymyksessä olevia intressejä. Näiden kirjeiden sanamuodon perusteella neuvosto katsoi, että yhtäältä sen oli kieltäydyttävä luovuttamasta kyseisiä asiakirjoja pelkästään siitä syystä, että ne liittyivät päätöksentekoon neuvostossa, ja että toisaalta se olisi rikkonut työjärjestystään ja erityisesti sen 5 artiklaa, jos se olisi luovuttanut kantajille niiden pyytämät asiakirjat. Sitä, että neuvosto on tulkinnut tällä tavalla virheellisesti kyseisiä säännöksiä, osoittaa myös 28.2.1994 päivättyyn kirjeeseen sisältyvä virke "— — I am unable to send you these documents, since they — — cannot — — be disclosed" ja 17.5.1994 päivättyyn kirjeeseen sisältyvä virke "— — acces to these documents cannot be allowed— —", joiden perusteella voidaan päätellä neuvoston katsoneen, että sillä ei ollut mahdollisuutta luovuttaa pyydettyjä asiakirjoja.

74 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tämän kysymyksen osalta tekemää päätelmää vahvistaa myös se, että Tanskan ja Alankomaiden hallitukset esittivät 16.5. ja 17.5.1994 pidetyssä neuvoston istunnossa lausuman, jossa päätettiin olla myöntämättä kantajille oikeutta tutustua niiden pyytämiin asiakirjoihin; lausuman mukaan asiassa ei ollut suoritettu vertailua siten, että yhtäältä tietoja pyytävien kansalaisten intressejä ja toisaalta intressiä säilyttää neuvoston päätöksenteon luottamuksellisuus olisi punnittu keskenään (ks. edellä 56 kohta).

75 Lisäksi vastauksena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen suullisessa käsittelyssä esittämään kysymykseen Tanskan hallitus on täsmentänyt, että kysymyksessä olevia intressejä ei ole erityisesti arvioitu käsiteltäessä asiaa työryhmässä tai Coreperissa, vaan niissä on käsitelty ainoastaan menettelymuotoihin liittyviä seikkoja, mahdollisuutta kieltäytyä automaattisesti pyynnöistä ja mahdollisuudesta omaksua subjektiivinen lähestymistapa.

76 Neuvosto esittää, että Tanskan ja Alankomaiden hallitusten 16.5. ja 17.5.1994 pidetyssä neuvoston istunnossa esittämä lausuma on ainoastaan ilmaus vähemmistön kannasta. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei voi hyväksyä tätä näkemystä. Tämä lausuma on varmastikin ilmaus vähemmistön kannasta. Silti on todettava, että

tämä lausuma täsmentää sitä, millaisissa oloissa riidanalaiset päätökset tehtiin. Merkitystä ei ole sillä, olivatko nämä täsmennykset ilmaus enemmistön tai vähemmistön kannasta; sitä vastoin nämä lausumat täsmentävät niitä tosiseikkoja, jotka ovat nyt ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltävänä.

77 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että neuvosto ei ole esittänyt vastanäyttönä näille tarkennuksille mitään sellaista konkreettista seikkaa, joka kumoaisi ne ja osoittaisi neuvoston todellakin arvioineen kysymyksessä olevia intressejä. Neuvosto on ainoastaan esittänyt tiettyjä seikkoja sen menettelyn kulusta, jossa kyseiset hylkäyspäätökset tehtiin, ja se on ainoastaan väittänyt, että kantajien pyynnöistä on keskusteltu neuvoston eri elimissä.

78 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että käsitellessään pyyntöä saada tutustua oikeusasiain ja maatalousasiain neuvoston istuntoja koskeviin asiakirjoihin neuvosto ei ole käyttänyt harkintavaltaansa kysymyksessä olevien säännösten mukaisesti, sellaisena kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on niitä tulkinnut (ks. edellä 65 kohta).

79 Tämän vuoksi kolmas kanneperuste on hyväksyttävä.

80 Edellä esitetyn perusteella riidanalaiset päätökset on kumottava, eikä asiassa ole tarpeen tutkia muita kantajien esittämiä kanneperusteita eikä lausua siitä kantajien vaatimuksesta, jonka mukaan neuvoston olisi esitettävä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kaikki äänitteet tai pikakirjoitustekstit kaikista neuvoston ja sen apuelimien istunnoista, joissa niiden pyyntöjä on käsitelty, eikä myöskään siitä Tanskan hallituksen esittämästä vaatimuksesta, jonka mukaan neuvoston olisi esitettävä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa oikeudellisen yksikkönsä 5.5.1994 päivätty kertomus.

Oikeudenkäyntikulut

81 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska neuvoston vaatimukset on pääosin hylätty ja koska kantajat ovat vaatineet oikeudenkäyntikulujensa korvaamista, vastaaja on velvoitettava korvaamaan kyseiset oikeudenkäyntikulut. Työjärjestyksen 87 artiklan 4 kohdan mukaan jäsenvaltiot ja toimielimet, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Tämän perusteella Tanskan kuningaskunta, Alankomaiden kuningaskunta ja Euroopan parlamentti, jotka ovat tukeneet väliintulijoina kantajien vaatimuksia, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (laajennettu toinen jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Neuvoston hiljainen päätös olla antamatta kantajille oikeutta tutustua 29.11. ja 30.11.1993 pidetyn oikeusasiain neuvoston istunnon valmisteluasiakirjoihin, pöytäkirjoihin sekä osallistuja- ja äänestystietoihin ja neuvoston 17.5.1994 päivättyyn kirjeeseen sisältyvä päätös olla antamatta kantajille oikeutta tutustua 24.1. ja 25.1.1994 pidetyn maatalousasiain neuvoston istunnon pöytäkirjoihin kumotaan.

2) Kanne hylätään muilta osin.

3) Neuvosto velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

4) Tanskan kuningaskunta, Alankomaiden kuningaskunta ja Euroopan parlamentti vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Vesterdorf Barrington Saggio

Kirschner Kalogeropoulos

Julistettiin Luxemburgissa 19 päivänä lokakuuta 1995.

H. Jung B. Vesterdorf

kirjaaja laajennetun toisen jaoston puheenjohtaja